

AZ ASEAN ALAPDOKUMENTUMAI

Schmidt Péter

Teleki László Intézet

1. sz.¹: Az ASEAN Nyilatkozat (Bangkoki Nyilatkozat)
Thaiföld, 1967. augusztus 8.

Indonézia Külügyminisztere, Malajzia Miniszterelnök-helyettese, a Fülöp-szigetek Külügyminisztere, Szingapúr Külügyminisztere és Thaiföld Külügyminisztere:

TEKINTETTEL Délkelet-Ázsia országainak kölcsönös érdekeire és közös problémáira, valamint azzal a meggyőződéssel, hogy szükséges a meglévő regionális összetartás és együttműködés további erősítése;

ÓHAJTVÁN szilárd alapot teremteni a délkelet-ázsiai együttműködést elősegítő közös kezdeményezéseknek az egyenlőség és kölcsönösség szellemében, ezáltal is elősegítve a békét, barátságot és jólétet a régióban;

TUDATÁBAN ANNAK, hogy az egyre inkább kölcsönösen egymásra utalt világban, a béke, a szabadság, a szociális igazságosság, a gazdasági jólét féltve ápoltt eszméinek megvalósulását leginkább a történelem és a kultúra kötelékei által már eddig is összefogott régió országainak egyetértése, jószomszédi viszonya és értelmes együttműködése segítheti elő;

TEKINTVE, hogy Délkelet-Ázsia országai elsődlegesen vállalnak felelősséget a régió gazdasági és szociális megerősödéséért valamint fokozatos nemzeti fejlődésük biztosításáért, és mert eltökélt szándékuk, hogy szavatolják stabilitásukat és biztonságukat bármilyen külső beavatkozással vagy szándékkal szemben, és hogy megóvják nemzeti identitásukat eszméiknek és állampolgáraik vágyainak megfelelően;

KIJELENTVE, hogy minden külföldi támaszpont ideiglenes és csak az érintett országok kifejezett egyetértésével tarthatók fenn, valamint hogy azok sem közvetlen, sem közvetett módon nem aknázhatják alá a térség Államaink nemzeti függetlenségét és szabadságát, vagy befolyásolhatják károsan azok nemzeti fejlődésének folyamatát;

EZENNEL KIJELENTJÜK, HOGY:

ELŐSZÖR IS, egy a Regionális Együttműködési Szövetség létrehozását Délkelet-Ázsia államainak részvételével, mely Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetségeként /Association of South-East Asian Nations, ASEAN/ lesz ismert.

MÁSODSZOR, hogy a Szövetség célja és szándéka:

¹ A publikációban szereplő valamennyi dokumentum a saját fordításom. A szövegek szerkesztése, külalakja követi az eredeti szerződéseket. - S.P.

1. Az egyenlőség és a partneri viszony szellemében, együttes erőfeszítéssel előmozdítani a gazdasági növekedést, a szociális fejlődést és a kulturális gyarapodást a térségben azzal a céllal, hogy megalapozzák Délkelet-Ázsia Nemzeteinek békés és virágzó közösségét;
2. A regionális béke és stabilitás elősegítése azáltal, hogy a térség országai egymás közötti kapcsolataikban figyelembe veszik az igazságot, a törvények előírásait és megtartják az Egyesült Nemzetek Alapokmányának elveit;
3. Elősegíteni az aktív együttműködést és a kölcsönös segítségnyújtást a közös érdekeket szolgáló gazdasági, társadalmi, kulturális, technikai, tudományos és közigazgatási kérdésekben;
4. Elősegíteni a támogatást egymás képzési és kutatási eszközeiben, az oktatási, a szakmai, a technikai és a közigazgatási szférában;
5. Még hatékonyabban együttműködni a tagállamok mezőgazdaságának és iparának kihasználása, kereskedelmük kiterjesztése érdekében – beleértve a nemzetközi árukereskedelem problémáit is. Hogy a tagállamok hatékonyabban működjenek együtt a szállításban, a kommunikációs eszközök területén és polgáraik életszínvonalának növelésénél;
6. Elősegíteni a délkelet-ázsiai tanulmányokat;
7. Fenntartani a szoros és hasznos együttműködést a már meglévő hasonló célú és szándékú nemzetközi és regionális szervezetekkel, és felfedezni minden utat a még szorosabb együttműködésre.

HARMADSZOR, hogy kivitelezzük ezeket a célokat és szándékokat, a következő szervezeteket hozzuk létre:

- (a) A Külügyminiszterek éves értekezletét, mely rotációs rendszerű és ASEAN Miniszteri Találkozóknak fogják nevezni. A külügyminiszterek különleges találkozója is összehívható, ha az szükséges.
- (b) Egy Állandó Bizottságot, mely viszi a Szövetség ügyeit a Miniszterek Találkozó közt, a vendéglátó ország külügyminiszterének vagy annak képviselőjének elnökletével, tagjai a többi tagország akkreditált nagykövetei.
- (c) A szakértők és hivatalnokok ad hoc illetve állandó bizottságai specifikus témakörökben.
- (d) Nemzeti Titkárságok minden tagországnak, hogy végezzék a Szövetség munkáját országuk helyett, és hogy segítsék a külügyminiszterek éves illetve különleges találkozóit, az Állandó Bizottságot és minden más bizottságot melyeket a későbbiekben fognak létrehozni.

NEGYEDSZER, hogy a Szövetség nyitva áll a olyan délkelet-ázsiai régió minden államának, mely elfogadja az eddigiekben vázolt célokat, alapelveket és szándékokat.

ÖTÖDSZÖR, hogy a Szövetség képviseli Délkelet-Ázsia népeinek azon közös akaratát, hogy barátság és együttműködés kösse őket össze, valamint hogy a közös fáradozás és áldozat biztosítsa ezen országok polgárainak és utódainak a béke, szabadság és fejlődés megannyi áldását.

KELT Bangkokban, 1967. augusztus 8-n.

Az Indonéz Köztársaság nevében: Adam Malik külügyminiszter
A Szingapúri Köztársaság nevében: S. Rajaratnam külügyminiszter
Malajzia nevében: Tun Abdul Razak miniszterelnök-helyettes
A Thaiföldi Királyság nevében: Thanat Khoman külügyminiszter
A Fülöp-szigeteki Köztársaság nevében: Marisco Ramos külügyminiszter

Forrás: <http://www.aseansec.org/history/leader67.htm>

2. sz. A Béke, Szabadság és Semlegesség Zónája Nyilatkozat
Malajzia, 1971. november 27.

Mi, Indonézia, Malajzia, a Fülöp-szigetek, Szingapúr külügyminiszterei valamint Thaiföld Nemzeti Végrehajtó Tanácsának rendkívüli követe:

HATÁROZOTTAN bízva abban a regionális együttműködésben, mely országainkat összeköti a Délkelet-Ázsiai Nemzetek Szövetségében a gazdaság, a társadalom és a kultúra területén;

ÓHAJTVÁN segíteni a nemzetközi feszültség enyhülését és a tartós béke megteremtését Délkelet-Ázsia népei körében;

ÖSZTÖNÖZVE az Egyesült Nemzetek Szövetségének méltó céljai és szándékai által, különös tekintettel a minden állam szuverenitása és területi integritása, a fenyegetéstől vagy az erő alkalmazásától való tartózkodás, a nemzetközi viták békés rendezése, egyenlő jogok biztosítása az államoknak, önrendelkezés valamint a benemavatkozás alapelvekre;

BÍZVÁN az 1955-ös Bandungi Konferencia, "A világbéke és együttműködés elősegítésének" Deklarációjának folyamatos érvényességében, mely többek közt kinyilvánítja az államok békés egymás mellett élésének elvét;

ELFOGADVÁN hogy minden állam, kicsi vagy nagy, azon jogát, hogy nemzeti létét minden olyan külső beavatkozástól mentesen alakíthassa, mely károsan hatna szabadságára, függetlenségére és integritására;

AJÁNLVAN a teljes béke, szabadság és függetlenség védelmének;

BÍZVÁN abban, hogy a jelen feladatai és új kihívásai megkívánják az együttműködést, a világbéke, a stabilitás és a harmónia elősegítése érdekében minden, a régióban vagy azon kívüli fekvő, béke- és szabadságszerető nemzet számára;

FIGYELEMBE véve az atomfegyver-mentes övezetek létrehozására irányuló előremutató törekvéseket, mint az "Egyezmény az atomfegyverek tilalmáról Latin-Amerikában" és az Afrikát atomfegyver mentes övezetté nyilvánító Lusakai

Nyilatkozatot, melyek célja, hogy elősegítsék a világbékét és biztonságot azáltal, hogy szűkítik a nemzetközi konfliktusok és feszültségek területét;

MEGISMÉTELVÉN elkötelezettségünket az ASEAN-t 1967-ben megalapító Bangkoki Nyilatkozat azon alapelve iránt “hogy Délkelet-Ázsia országai elsődlegesen vállalnak felelősséget a régió gazdasági és szociális megerősödéséért valamint fokozatos nemzeti fejlődésük biztosításáért, és mert eltökélt szándékuk, hogy szavatolják stabilitásukat és biztonságukat bármilyen külső beavatkozással vagy szándékkal szemben, és hogy megóvják nemzeti identitásukat eszméiknek és állampolgáraik vágyainak megfelelően”;

EGYETÉRTVE azzal, hogy Délkelet-Ázsia semlegessége kívánatos cél és hogy kutatnunk kell e semlegesség megtalálásnak útjait és lehetőségeit;

MEGGYŐZŐDVÉN arról, hogy az időpont kedvező a közös tettekhez, ahhoz hogy erőteljesen kinyilvánítsuk Délkelet-Ázsia lakosainak őszinte vágyát: megteremteni a békét és stabilitást, mely nélkülözhetetlen feltétele függetlenségüknek valamint gazdasági, szociális jólétüknek;

EZENNEL KIJELENTJÜK, HOGY:

1. Indonézia, Malajzia, a Fülöp-szigetek, Szingapúr és Thaiföld eltökélt szándéka, hogy Délkelet-Ázsiát, mint a Béke, Szabadság és Semlegesség Zónájaként ismerjék el és tartsák tiszteletben, mely mentes a külső hatalmak minden féle és fajta beavatkozásától;
2. Délkelet-Ázsia országai együttes törekvésekkel kell, hogy kiszélesítsék együttműködésük területeit, mely segíti megerősödésüket, szolidaritásukat valamint szoros kapcsolatukat.

KELT Kuala Lumpurban, 1971. november 27-n.

Az Indonéz Köztársaság nevében: Adam Malik külügyminiszter

Malajzia nevében: Tun Abdul Razak bin Hussein miniszterelnök és külügyminiszter

A Fülöp-szigeteki Köztársaság nevében: Carlos P. Romulo külügyminiszter

A Szingapúri Köztársaság nevében: S. Rajaratnam külügyminiszter

A Thaiföldi Királyság nevében: Thanat Khoman, a Nemzeti Végrehajtó Tanácsának rendkívüli követe

Forrás: http://www.aseansec.org/politics/pol_agr1.htm

3. sz. Az ASEAN Egyetértés Nyilatkozata
Indonézia, 1976. február 24.

Az Indonéz Köztársaság elnöke, Malajzia miniszterelnöke, a Fülöp-szigeteki Köztársaság elnöke, a Szingapúri Köztársaság miniszterelnöke és a Thaiföldi Királyság miniszterelnöke:

ISMÉTELTEN megerősítve a Bandungi, Bangkoki, Kuala Lumpuri Nyilatkozatban valamint az Egyesült Nemzetek Szövetségének Alapokmányában vállalt kötelezettségeket;

TÖREKEDVÉN segíteni a tagországok polgárainak békéjét, fejlődését, bőségét és jólétét;

MAGUNKRA VÁLLALVA az ASEAN kiteljesítését és annak gazdasági, szociális, kulturális és politikai területeken való fejlesztését;

EZENNEL KIJELENTJÜK, HOGY:

Az ASEAN együttműködés , többek közt a következő feladatokat és elveket fogja a politikai stabilitásra törekvésnél figyelembe venni:

1. Az egyes tagállamok, valamint az ASEAN régió stabilitása alapvetően járul hozzá a nemzetközi békéhez és biztonsághoz. Minden egyes tagállam eltökélte, hogy mellőzi a fenyegető magatartást mely veszélyeztetné a tagállamok stabilitását, ekképpen erősítve az ASEAN és a nemzetek rugalmasságát.
2. A tagállamok egyénileg és kollektíven aktív lépéseket fognak tenni a Béke, Szabadság és Semlegesség Zónájának mihamarabbi megteremtésére.
3. A tagállamok elsődleges célja leküzdeni a szegénységet, éhezést, a betegségeket és az írástudatlanságot. Ezért a tagállamok fokozzák együttműködésüket a gazdaság és társadalom fejlesztésében, különös hangsúlyt helyezve a szociális igazságosság kiterjesztésére és a polgáraink életszínvonalának emelésére.
4. Természeti katasztrófák és egyéb szerencsétlenségek fékezhetik a tagállamok fejlődését. A tagállamoknak ezért segítséget kell nyújtani, lehetőségeikhez mérten, hogy enyhítsék a kárt.
4. A tagállamok együttműködnek nemzeti és regionális fejlesztési programjaikban, ameddig lehetséges az ASEAN régió erőforrásait használva, ezzel is bővítve sajátos gazdaságaik egymásnak való megfelelését.
5. A tagállamok, az ASEAN szolidaritás szellemében számíthatnak a régió belüli különbségek békés felszámolására.
6. A tagállamok egyénileg és együttesen törekednek arra, hogy megteremtsék a békés együttműködés kiteljesítésének feltételeit Délkelet-Ázsia nemzetei közt, a kölcsönös tisztelet és előny alapján.

7. A tagállamok tudatosan fejlesztik a regionális identitás tudatosságát és minden eszközt felhasználnak egy erős ASEAN közösség megteremtésére, egy kölcsönösen előnyös viszony alapján hol minden nemzet érdekét tekintetbe veszik, összhangban a nemzetek önrendelkezési, szuverén egyenlőségének és a belügyekbe való benemavatkozás elvével.

ÉS EZZENEL ELFOGADJUK, HOGY:

A következő akcióprogram az ASEAN együttműködés váza.

A. POLITIKA

1. A tagállamok államfőinek találkozója ahogyan és amikor szükséges.
2. A Délkelet-ázsiai Barátság és Együttműködés Szerződésének aláírása.
3. A régió belüli viták rendezése békés eszközökkel amint az lehetséges.
4. A lehető leghamarabb megtenni a kezdő lépéseket a Béke, Szabadság és Semlegesség Zónájának elismertetésére és figyelembe vételére.
5. Az ASEAN intézményeinek tökéletesítése, hogy erősödjön a politikai együttműködés.
6. Megvizsgálni, hogy hogyan lehetne a jogi kapcsolatokat fejleszteni, ez magába foglalná egy esetleges kiadatási egyezmény megalkotásának lehetőségét.
7. A politikai szolidaritás erősítése a nézetek harmonizálása, az álláspontok összehangolása révén, és ahol ez lehetséges és kívánatos, ott közösen cselekedni.

B. GAZDASÁG

1. Együttműködés az elsőrendű fontosságú árucikkek, különösen az élelmiszer- és energiatermelés területén.
 - i) A tagállamok a jövőben segítik egymást, figyelembe veszik a kritikus helyzetben levő egyes államok szükségleteit az alapvető árucikkek, különösen ami az élelmiszereket és az energiát illeti.
 - ii) A tagállamok szintén élénkíteni fogják az együttműködést az elsődleges fontosságú árucikkek, különösen az élelmiszer ill. energiatermelés területén.

2. Ipari együttműködés

i) A tagállamok együttműködnek nagyméretű ASEAN ipartelemek létrehozásában, elsődlegesen olyanokban, melyek kielégítik a régió alapvető szükségleteit.

ii) Az elsődlegesség azokat a projekteket illeti, melyek a tagállamokban rendelkezésre álló anyagokat használnak fel, elősegítik az élelmiszertermelés növekedését, növelik a külföldről származó jövedelmet avagy csökkentik a külföldi kifizetéseket valamint munkahelyeket teremtenek.

3. Kereskedelmi együttműködés

i) A tagállamok együttműködnek a kereskedelem területén azzal a céllal, hogy elősegítsék új termékek kifejlesztését és megalkotását és ezek kereskedelmét, hogy fejlesszék az egyes államok kereskedelmi struktúráját, előmozdítsák az ASEAN országai közti távolabbra mutató fejlesztéseket valamint hogy óvják az országok tartalékait és csökkentsék a külföld hasznát.

ii) A tagállamok lépéseket tesznek az államok közötti kedvezményes kereskedelem megteremtésére a hosszú távú céloknak megfelelően, úgy hogy az a tagállamok teljes egyetértését bírja.

iii) A tagállamok közti kereskedelem bővítését az alapvető fontosságú árucikkek termelésében való együttműködés mozdítja elő, különösen ami az élelmiszerek előállítását és az energiatermelést illeti a közös ASEAN projekteknél.

iv) A tagállamok felgyorsítják annak a közös célnak az elérését, hogy növeljék nyersanyagaik és kész termékeik jelenlétét az ASEAN-on kívüli piacokon, követelve azokon mindenféle kereskedelmi korlátozás lebontását. Tárgyalások folytatása más regionális tömörülésekkel és egy országokkal, hogy az ASEAN termékek kereskedelmét új elvek alapján azok más elbánásban részesítsék.

v) A tagállamok célja, hogy az együttműködés a technológia és a termelési eljárások terén, növelje a termelést és az exportáruk minőségét, valamint hogy elősegítse új exportáruk létrehozását, az export változatosabbá tétele érdekében.

4. A nemzetközi kereskedelem és más világgazdasági problémák azonos szemlélete

i) Az ASEAN kereskedelmi együttműködésben elsődleges fontosságú a nemzetközi kereskedelem és más világgazdasági problémák közös

szemlélete, mint például a nemzetközi kereskedelmi és monetáris rendszer, a találmányok terjesztésének reformja. A tagállamok elsődleges fontosságúnak tekintik az "új nemzetközi gazdasági rendszer" megalkotását és ennek propagálását az Egyesült Nemzetek és más multilaterális szervezetek fórumain.

ii) A tagállamok különös fontosságot tulajdonítanak az exporttermékek előállításának stabilitására és az előállítás volumenének növelésére, megfelelő áruexport szerződések megkötésére, melyek figyelembe veszik a tagállamok érdekeit.

5. A gazdasági együttműködés szervezete

Rendszeres vagy amikor szükségesnek vélt miniszteri szintű találkozók megtartása gazdasági kérdésekben abból a célból, hogy:

i) a tagállamok kormányainak javaslatokat fogalmazzanak meg az ASEAN gazdasági együttműködésének erősítésére;

ii) értékeljék az elfogadott ASEAN programok és projektek végrehajtását és koordinálják azokat;

iii) kicseréljék észrevételeiket és konzultáljanak a nemzeti fejlesztési politikáról és tervekről, azért hogy ezzel is előrevigyék a regionális fejlődést;

iv) végrehajtsák egyéb fontos feladataikat, melyekről a tagállamok kormányai döntenek.

C. TÁRSADALOM

1. Együttműködés a szociális fejlesztés területén, különös tekintettel az alacsony jövedelmi helyzetűek és a falun élők jólétének megteremtésére. Ezt a megfelelően fizetett munkahelyek megteremtésével kívánjuk elérni.

2. Minden társadalmi szektor és szint aktív támogatása, különösképpen a nőké és a fiataloké.

3. Az ASEAN régió népességnövekedési problémáinak kezelésére létesített, már létező együttműködések bővítése és fokozása, és ahol ez lehetséges a nemzetközi szervezetekkel együtt új stratégiák kidolgozása.

4. A tagállamok közötti, valamint az illetékes nemzetközi szervezetekkel való együttműködés fokozása a drogmegelőzés és az illegális drogkereskedelem terén.

D. KULTÚRA ÉS INFORMÁCIÓ

1. Az ASEAN tanulmányok bevezetése. A tagállamokról szóló ismeretek és nyelveik felvétele a tagállamok oktatási intézményeinek tanterveibe.
2. Az ASEAN tudósok, írók, művészek és a média képviselőinek támogatása, hogy lehetőségük legyen az aktív szerepvállalásra a regionális identitás és közösségvállalás előmozdításában.
3. Délkelet-ázsiai tanulmányok előmozdítása a nemzeti intézmények szorosabb együttműködésével.

E. BIZTONSÁG

A tagállamok közti együttműködés folytatása biztonságpolitikai kérdésekben nem ASEAN alapon, a tagállamok közös szükségleteinek és érdekeinek megfelelően.

F. AZ ASEAN SZERVEZETÉNEK JAVÍTÁSA

1. Egy szerződés aláírása az ASEAN Titkárság megalapításáról.
2. Szokásos beszámoló az ASEAN szervezeti felépítéséről a hatékonyság növelésének figyelembevételével.
3. Annak tanulmányozása, hogy kívánatos-e egy új ASEAN szerkezeti vázlat.

KELT Denpasar, Bali, 1976. február 26-n

Az Indonéz Köztársaság részéről: Soeharto elnök
A Szingapúri Köztársaság részéről Lee Kuan Yew miniszterelnök
Malajzia részéről Datuk Hussein Onn miniszterelnök
A Thaiföldi Királyság részéről Kukrit Pramoj miniszterelnök
A Fülöp-szigeteki Köztársaság részéről Ferdinand E. Marcos elnök

Forrás: <http://www.aseansec.org/summit/concord.htm>

4. sz. Délkelet-Ázsiai Barátsági és Együttműködési Szerződés
Indonézia, 1976. február 26.

A Magas Szerződő Felek:

TUDATÁBAN a meglévő történelmi, földrajzi és kulturális kötelezettségeknek, melyek összekötik népeiket;

IGYEKEZVÉN előmozdítani a regionális békét és stabilitást az igazság, a törvények és szabályok betartásával, valamint az egymás közötti rugalmasabb kapcsolatok kiépítésével;

ÓHAJTVÁN a béke, barátság és a kölcsönös együttműködés fejlesztését a Délkelet Ázsiát érintő ügyekben, megfelelően az Egyesült Nemzetek Szövetségének Alapokmánya, az 1955. Április 25-n a Bandungi Konferencián elfogadott 10 alapelv, az 1967. Augusztus 8-n Bangkokban aláírt Délkelet-Ázsiai Nemzetek Szövetségének Nyilatkozata, és az 1971. November 27-n Kuala Lumpurban aláírt Nyilatkozat szellemének és elveinek;

MEGGYŐZŐDVE arról az országaik közti viták és különbségek megoldhatóak racionális, hatékony és kompromisszumos úton, így tartózkodniuk kell az olyan negatív magatartástól mely veszélyeztethetné vagy visszavethetné országaik együttműködését;

BÍZVA minden délkelet-ázsiai vagy azon kívüli békeszerető nemzet együttműködésének szükségességében a világbéke, stabilitás és harmónia elősegítésében;

ÜNNEPÉLYESEN EGYETÉRTENEK abban, hogy Barátsági és Együttműködési szerződést kötnek egymással, mely a következő:

I. FEJEZET: CÉL ÉS ALAPELVEK

1.§.

Ezen Szerződés célja, hogy biztosítsa az állandó békét, az örökös barátságot és együttműködést népeink között, mely előmozdítja majd országaink megerősödését, szolidaritását és szorosabb kapcsolatát.

2.§.

A Magas Szerződő Feleket egymás közötti kapcsolatukban a következő alapelvek irányítják majd:

- a. Minden nemzet függetlenségének, szuverenitásának, egyenlőségének, területi integritásának és nemzeti identitásának kölcsönös elismerése;
- b. Minden Állam azon jogának elismerése, hogy nemzeti életét külső beavatkozástól, zavartól, kényszerítéstől mentesen irányíthassa;
- c. Egymás belügyeibe be nem avatkoznak;
- d. A különbségeket és vitákat békés úton rendezik;

e. Lemondanak a fenyegetésről vagy erők alkalmazásáról;

f. Egymás közötti hatékony együttműködés.

II. FEJEZET: BARÁTSÁG

3.§.

Ezen Szerződés céljának megfelelően a Magas Szerződő Felek erőfeszítéseket fognak tenni a barátság, jószomszédiság és együttműködés őket összetartó tradicionális, kulturális és történelmi kötelekeinek fejlesztésére és erősítésére, vállalt kötelezettségeiket jóhiszeműen teljesítik is. Hogy növeljék az egymás közti megértést, a Magas Szerződő Felek bátorítják és biztatják polgárait egymás közti kapcsolatteremtési szándékát, érintkezését.

III. FEJEZET: EGYÜTTMŰKÖDÉS

4.§.

A Magas Szerződő Felek elősegítik az aktív együttműködést a gazdaság, a társadalom, a technika, a tudomány és az adminisztráció területén. Együttműködnek a közös ideálok, a régió nemzetközileg óhajtott békéjének és stabilitásának ügyében, és minden más közös érdeklődésre okot adó dologban.

5.§.

A 4.§.-ban foglaltaknak megfelelően a Magas Szerződő Felek mind multilaterális mind bilaterális kapcsolataikban maximálisan törekednek majd az egyenlőség, a diszkriminálástól való mentesség és a kölcsönös előny alapján fellépni.

6.§.

A Magas Szerződő Felek együttműködnek a régió gazdaságának fejlesztésében, hogy megerősítsék egy virágzó és békés közösség alapjait Délkelet-Ázsia népeinek körében. Ezért előmozdítják mezőgazdaságuk és iparuk jobb hatékonyságát, kereskedelmük bővítését és kölcsönös hasznára polgáiraiknak, gazdasági infrastruktúrájuk fejlesztését. Ebben a tekintetben folytatják a többi Állammal, valamint a régió kívüli egyéb nemzetközi illetve regionális szervezettel való szoros és hasznos együttműködéshez vezető utak feltárását.

7.§.

A Magas Szerződő felek, hogy valóra váltsák a szociális igazságosság eszméjét, és növeljék a régió lakosságának életszínvonalát, elmélyítik gazdasági

együtműködésüket. Ezért megfelelő regionális stratégiát fognak elfogadni a gazdaság fejlesztése és a kölcsönös támogatás céljából.

8.§.

A Magas Szerződő Felek igyekeznek a legszélesebb sálán megvalósítani a legszorosabb együtműködést és keresik egymás támogatásának lehetőségeit ami a képzési és a kutatási lehetőségeket illeti a társadalom, a kultúra, a technika, a tudomány illetve az adminisztráció területén.

9.§.

A Magas Szerződő Felek erőfeszítéseket tesznek az együtműködésre a régió békéjének, harmóniájának és stabilitásának megőrzésében. Ezért a Magas Szerződő Felek rendszeres találkozókat és megbeszéléseket fognak folytatni egymással nemzetközi és regionális ügyekben, a célból hogy összehangolják cselekedeteiket és politikájukat.

10.§.

Egyik Magas Szerződő Fél sem vállal részt semmilyen formában olyan cselekményben ami fenyegetést jelenthet más Magas Szerződő Fél politikai és gazdasági stabilitására, szuverenitására avagy területi integritására.

11.§.

A Magas Szerződő Felek erőfeszítéseket tesznek arra, hogy növeljék saját nemzeti kompromisszumképességüket politikai, gazdasági, szociokulturális valamint biztonságpolitikai területen, összhangban a saját elképzeléseikkel és vágyaikkal, mentesen mindenfajta külső beavatkozástól, vagy belső felforgató tevékenységtől azért. Hogy így őrizzék meg saját nemzeti identitásukat.

12.§.

A Magas Szerződő Felek a regionális jólét és biztonság elérésekor igyekeznek majd minden területen együtműködni, hogy elősegítsék a regionális rugalmasságot, ami a magabiztosság, az önbizalom, a kölcsönös elismerés és a szolidáris együtműködés elvein alapul, melyek alapot teremtenek majd egy erős és életképes Délkelet-Ázsia népei közösségének.

IV. FEJEZET: A VITÁK BÉKÉS RENDEZÉSE

13.§.

A Magas Szerződő Felekben megvan az elhatározás és jóakarát, hogy megelőzzék a viták kialakulását. Viták esetén, melyek közvetlenül érintik őket, tartózkodni fognak a

fenyegetéstől, vagy erők alkalmazásától és minden közöttük felmerülő vitát mindenkor barátságos tárgyalással oldanak meg.

14.§.

Hogy a vitákat regionális szinten döntsék el a Magas Szerződő Felek megalapítják majd a Legfelső Tanácsot, melybe az összes Magas Szerződő Fél miniszteri szintű képviselőt delegál, hogy jegyzőkönyvben rögzítsék az olyan vitákat és helyzeteket, melyek megzavarhatják a regionális biztonságot és egyetértést.

15.§.

Abban az esetben ha a közvetlen tárgyalások nem vezetnek eredményre a Legfelső Tanács hivatalos jegyzőkönyvet vesz föl a vitáról, vagy a helyzetről és a megfelelő javaslatot teszi a vitában érintett feleknek a megoldásra közbenjáróként, közvetítőként, vizsgálóként vagy békéltetőként. A Legfelső Tanács így közbenjárhat a vitában résztvevő felek beleegyezésével, mint közvetítő, kivizsgáló vagy békéltető testület. Ha azt szükségesnek véli, a Legfelső Tanács javasolja a megfelelő intézkedést, hogy megakadályozza a vita vagy a helyzet elmérgesedését.

16.§.

Ezen fejezet megelőző részei nem oldhatják meg a vitatott ügyet ha a vita résztvevői nem megfelelően alkalmazzák azokat. Azonban ez nem zárhatja ki azt, hogy egy másik Magas Szerződő Fél, ki nem érdekelt a vitában, minden lehetséges segítséget megadjon a vita rendezésére. A vita résztvevőinek alkalmaznia kell ezeket a tanácsokat.

17.§.

Ebben a Szerződésben semmi sem zárja ki, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 33(1).§.-t alkalmazzák a békés rendezés érdekében. A Magas Szerződő Feleknek, kik részesei a vitának, a békés tárgyalásos út alkalmazása javasolt mielőtt más eljárásokhoz folyamodnának az Egyesült Nemzetek Alapokmányának megfelelően.

V. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RÉSZ

18.§.

Ezen Szerződés az Indonéz Köztársaság, Malajzia, a Fülöp-szigeteki Köztársaság, a Szingapúri Köztársaság és a Thaiföldi Királyság írják alá. Érvénybe lép az aláíró Államok alkotmányos eljárásának megfelelően. A Szerződés minden délkelet-ázsiai állam csatlakozási szándéka előtt nyitott.

19.§.

Ez a Szerződés azon a napon lép érvénybe mikor az ötödik ratifikációs okmányt is letétbe helyezték az aláíró Államok Kormányai.

20.§.

Ezt a szerződést a Magas Szerződő Felek hivatalos nyelvein fogalmazták meg, mindegyik hiteles. Megállapodtak a szöveg egy közös angol nyelvű fordításában. A közös szöveg esetleges eltérő értelmezése tárgyalások útján oldandó meg.

EZEKNEK HITELESÍTÉSÉÜL a Magas Szerződő Felek aláírták és pecsétjükkel látták el a Szerződést.

KELT Denpasar, Bali, 1976. február 26-n

Az Indonéz Köztársaság részéről: Soeharto elnök
A Szingapúri Köztársaság részéről Lee Kuan Yew miniszterelnök
Malajzia részéről Datuk Hussein Onn miniszterelnök
A Thaiföldi Királyság részéről Kukrit Pramoj miniszterelnök
A Fülöp-szigeteki Köztársaság részéről Ferdinand E. Marcos elnök

Forrás: <http://www.aseansec.org./summit/amity76.htm>

5.sz.. Közös Nyilatkozat a Kelet-Ázsiai Együttműködésről 1999. november 28.

1. Brunei Darussalam, a Kambodzsai Királyság, a Kínai Népköztársaság, az Indonéz Köztársaság, Japán, a Koreai Köztársaság, a Laoszi Népi Demokratikus Köztársaság, Mianmari Unió, a Fülöp-szigeteki Köztársaság, a Szingapúri Köztársaság, a Thaiföldi Királyság és a Vietnami Szocialista Köztársaság államfői és kormányfői valamint Malajzia miniszterelnökének különleges megbízottja az ASEAN+3 Manilai csúcstalálkozóján kifejezték meglegedésüket az országaik közötti viszony gyors fejlődése láttán.
2. Tudomásul vették a szoros kapcsolatok és kölcsönhatások megerősödését Kelet-Ázsiában, elismerték azt a tényt, hogy ez a növekvő kölcsönhatás segítette az egymás közötti együttműködést és szövetkezést, ezáltal erősítve a régió biztonságának, stabilitásának és fejlődésének alapjait.
3. Tekintettel az új évezred kihívásaira és lehetőségeire, mint a növekvő regionális egymásrautaltság a globalizáció és informatika korában, egyetértettek abban hogy fokozzák a párbeszédet és hogy elmélyítik, megerősítik az olyan közös célok elősegítését Délkelet-Ázsiában és a világban, mint a kölcsönös megértés, bizalom, jószomszédiság, baráti viszony, béke, stabilitás és jólét.
4. Ebben az összefüggésben hangsúlyozzák elkötelezettségüket, hogy az egymás közti kapcsolataikat az Egyesült Nemzetek Szövetségének Alapokmánya, a Békés egymás mellett élés öt alapelve, a Délkelet-Ázsiai Barátság és Együttműködési

Szerződés és a széleskörűen elfogadott nemzetközi jog céljaival és alapelveivel összhangban folytatják.

5. Emlékeztetve az ASEAN, Kína és a Koreai Köztársaság vezetőinek 1998 decemberében, Hanoiban tartott 6. ASEAN csúcsertekezletén hozott határozatára, melyet a rendszeres közös találkozók fontosságáról és a Kelet-Ázsiai Vízió Csoport aktuális feladatainak figyelembevételéről hoztak, egyetértettek ezen tárgyalási folyamat támogatásában és az együttműködés megerősítésében, hogy előmozdítsák a kelet-ázsiai együttműködést, kitüntetett figyelmet biztosítva a közös érdekeknek és kapcsolódási pontoknak szintúgy mint a jövő kihívásainak.
6. Ebben az összefüggésben hangsúlyozzák elkötelezettségüket, hogy különböző szinteken és területeken építenek a már meglévő tanácsadói és együttműködési folyamatokra, valamint a közös célokra, különös tekintettel a következőkre:

a. Gazdasági és szociális terület

gazdasági együttműködés területén megállapodtak, hogy kibővítik feladatait: felfuttatják a kereskedelem, beruházások, a technológiák cseréjének volumenét, serkentik a technikai együttműködést az információ-technológiában és az elektronikus kereskedelemben, előmozdítják az ipari és mezőgazdasági együttműködést, támogatják a turizmust, növelik az aktív részvétel Kelet-Ázsia fejlődő területeinek fejlesztésében, beleértve a Mekong-folyó medencéjét is; elősegítik a szélesebb magánszektor szerepvállalását a gazdasági együttműködésekben azáltal, hogy támogatják az olyan kezdeményezéseket, mint a Kelet-Ázsiai Gazdasági Tanács; és abban, hogy folytatják a szerkezeti reformokat és az együttműködés erősítését mert ez elengedhetetlen a tartós gazdasági növekedés fenntartásához és a legfontosabb biztosíték a gazdasági krízis visszatérésének megakadályozására Kelet-Ázsiában;

a monetáris és gazdasági együttműködésben megállapodtak, hogy kibővítik a párbeszédet, a közös érdekeknek megfelelő üzleti, monetáris és fiskális együttműködések és rendelkezések kibocsátását, kezdetben a makroekonomiai kockázat kezelésére összpontosítva, kiterjesztik a közös rendelkezések körét, ellenőrzik a tőkeáramlást, erősítik a bank- illetve pénzügyi rendszert, átalakítják a nemzetközi pénzügyi felépítményt, bővítik a kelet-ázsiai az önsegélyező és támogató szerkezetet ASEAN+3 Tervezet és a központi bankok vezetőinek hivatalnokainak folyamatban levő tárgyalásainak megfelelően;

a szociális és humán erőforrások fejlesztésének területén megállapodtak, hogy növelik a szociális és humán erőforrások területén a fejlesztések fontosságát Kelet-Ázsia töretlen fejlődése érdekében, azáltal, hogy csökkentik a kelet-ázsiai országokban és közt meglévő szociális és gazdasági különbségeket. Ezért megegyeztek a magasabb szintű együttműködés feladataiban olyan területeken mint az ASEAN Humán Erőforrás Fejlesztési Kezdeményezés megvalósítása a Humán Erőforrás Fejlesztési Alap és az ASEAN Szociális Biztonsági Háló Akcióterv megalapozásával;

a tudományos és technikai fejlesztés területén megállapodtak, hogy ezen téren is erősítik az együttműködést, hogy ezzel biztosítsák a kapacitások kiépülését a gazdasági fejlesztések előmozdítása és a töretlen kelet-ázsiai fejlődés fenntartása érdekében;

a kultúra és informatika területén megállapodtak, hogy támogatják a regionális együttműködést egy a világ más részeinek szóló ázsiai nézőpont kialakítására és elősegítik annak a célnak a megvalósulását, amit az ember – ember kapcsolatok és a kulturális megértés, jóakarát és béke megteremtése jelent, összpontosítva a kelet-ázsiai kultúrák erényire és értékeire, és építve arra a felismerésre a régió értékei részben annak sokszínűségéből eredeztethetőek;

b. A politika területén

a **biztonságpolitika** területén egyetértettek a folyamatos párbeszéd, egyeztetés és együttműködés szükségességében, hogy erősítsék a kölcsönös megértést és bizalmat, mely biztosíthatja Kelet-Ázsia békéjét és stabilitását.

Kelt a Manilában, a Fülöp-szigeteken

Forrás: http://www.aseansec.org/summit/inf3rd/js_eac.htm

FORRÁSOK:

1. The ASEAN Declaration (Bangkok Declaration).
<http://www.aseansec.org/history/leader67.htm>
2. Zone of Peace, Freedom and Neutrality Declaration.
http://www.aseansec.org/politics/pol_agr1.htm
3. Declaration of ASEAN Concord. <http://www.aseansec.org/summit/concord.htm>
4. Treaty of Amity and Cooperation in Southeast-Asia.
<http://www.aseansec.org/summit/amity76.htm>
5. Joint Statement on East Asia Cooperation.
http://www.aseansec.org/summit/inf3rd/js_eac.htm